lublin.eu

INFORMATOR MIEJSKI | NR 12(23) LISTOPAD 2022

ISSN 2719-9258

FESTIWAL LUBLIN SMAKÓW

Smakowicie zapowiada się cały listopad, który upływa pod znakiem tradycyjnej lubelskiej kuchni. Od początku miesiąca trwa Festiwal Lublin Smaków.

/str. 2

MIASTO WALCZY ZE SMOGIEM

Przy pomocy drona strażnicy miejscy z EkoPatrolu sprawdzają jakość powietrza. Miasto dofinansowuje wymianę pieców na paliwo stałe oraz prowadzi kampanie edukacyjne na temat szkodliwości smogu.

/str. 5

ROWER ZAKOŃCZYŁ SEZON

Lubelski Rower Miejski zakończył tegoroczny sezon. Jednoślady powrócą na ulice wiosną przyszłego roku, a za ich obsługę będzie odpowiadać miejska spółka MPK Lublin.

/str. 6

NOWA PLACÓWKA WSPARCIA

Przy ul. Poturzyńskiej powstanie nowy specjalistyczny ośrodek, który kompleksowo wesprze dorosłe osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Placówka powinna zacząć działać w ciągu dwóch lat.

/str. 7

TEATR STARY | JUBILEUSZ 200 LAT ISTNIENIA I 10 LAT WZNOWIENIA DZIAŁALNOŚCI

MAGICZNE MIEJSCE NA STARYM MIEŚCIE

więcej na str. 2 i 4

fot. Wojciech Niespiałowski

Lubelski Teatr Stary obchodzi w tym roku 200-lecie swojego istnienia i 10-lecie wznowienia działalności. To magiczne miejsce w mieście, którego mury przesycone są sztuką i historią.

– Jego dzieje to równocześnie 200 lat burzliwej historii naszego wspaniałego miasta. Zaborów, ale i współistnienia kultur, okupacji i trudnych lat odbudowy kraju, jak również rozkwitu Lublina po wejściu do Unii Europejskiej – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Jubileusz to dobry czas, by złożyć podziękowania wszystkim twórcom, widzom i partnerom, którzy od 10 lat wspierają działalność tej sceny.

Teatr przy ul. Jezuickiej powstał w 1822 roku. Sam budynek jest niezmiernie interesującym obiektem, tak jak jego historia – wzlotów i upadków. Po wielu perypetiach własnościowych w 2012 roku władze Lublina podjęły decyzję o rewitalizacji zabytkowego obiektu. – Teatr Stary po latach popadania w ruinę odzyskał dawny blask, a na jego deski powrócili znakomici artyści polskiej i światowej sceny – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta ds. Kultury, Sportu i Partycypacji Społecznej.

Aby uczcić wyjątkowy jubileusz, Teatr Stary przygotował specjalny monodram „Lear" na podstawie sztuki Williama Szekspira w wykonaniu Andrzeja Seweryna. Połączył on klamrą dwa stulecia działalności teatru, bowiem równo 200 lat temu, 20 października 1822 roku, trupa Karola Bauera wystawiła pierwszy spektakl w nowo wybudowanym gmachu teatru. Wiadomo, że pierwszą udokumentowaną realizacją był właśnie „Król Lear" z aktorem Janem Kochanowskim w roli głównej.

– Moją ambicją było, by teatr był inny niż wszystkie dotychczasowe. Interdyscyplinarny i impresaryjny. Jestem wdzięczna artystom i publiczności, którzy nam zaufali i którzy wciąż powracają na Jezuicką – mówi Karolina Rozwód, dyrektor Teatru Starego.

Odszedł wielki lublinianin

Lublin pożegnał Tomasza Wójtowicza, jednego z najlepszych siatkarzy wszech czasów na świecie. Mistrza olimpijskiego, mistrza świata, honorowego obywatela Lublina, a przede wszystkim wspaniałego człowieka.

– Żegnamy wielkiego mistrza, wdzięczni za lata sportowych sukcesów i wzruszeń, który będąc światową gwiazdą siatkówki, zawsze pozostawał chłopakiem z Lublina – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. I wspomina, jak spotkał Tomka Wójtowicza w Tatrach, wbiegającego na Giewont. Wtedy sportowiec przygotowywał się do olimpiady, gdzie razem z drużyną zdobył złoty medal i został najlepszym zawodnikiem turnieju.

Tomasz Wójtowicz urodził się 22 września 1953 roku w Lublinie. Wychowywał się w Śródmieściu przy ul. Królewskiej. Oboje jego rodzice byli sportowcami. Ojciec był trenerem siatkówki, więc Tomasz oraz jego brat Wojciech zaczęli uprawiać tę dyscyplinę sportu. Ciężko trenując, został m.in. mistrzem świata, mistrzem olimpijskim, zdobył Puchar Europy. Był bez wątpienia jednym z najlepszych siatkarzy na świecie w swoim pokoleniu. Został uznany za jednego z ośmiu najlepszych graczy XX wieku i jako pierwszy Polak trafił do siatkarskiej Galerii Sław.

W 2019 roku Tomasz Wójtowicz dowiedział się, że jest chory na nowotwór trzustki, od tego czasu niezłomnie walczył z chorobą. We wrześniu 2021 roku otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Lublin, a miesiąc przed śmiercią jego imię uroczyście nadano hali Globus.

Więcej na str. 8

JUBILEUSZ ŚWIĄTYNI SZTUKI

200 lat historii Teatru Starego to równocześnie 200 lat burzliwej historii naszego miasta. Czasy zaborów, ale i współistnienia kultur, okupacji, trudnych lat odbudowy kraju, jak również rozkwitu Lublina po wejściu do Unii Europejskiej.

Różne były koleje losu instytucji przy ul. Jezuickiej. Dwukrotnie właściciele, zmuszeni trudną sytuacją finansową, wystawiali teatr na sprzedaż.

Przez dwa wieki, z przerwami, teatr tętnił życiem, dostarczając mieszkańcom wielu atrakcji: spektakli, pokazów tanecznych, sztuk magicznych, koncertów i wreszcie filmów. Dziś również jest sercem kulturalnym miasta i przyciąga widzów autorskim programem. Teatr to nie tylko premierowe spektakle, ale również pokazy filmowe, debaty i wydarzenia dla dzieci. Instytucja wydaje książki, płyty, organizuje także Festiwal Danuty Szaflarskiej.

Jubileusz to dobry czas, by złożyć podziękowania wszystkim twórcom, widzom i partnerom, którzy od 10 lat wspierają działalność tej sceny. Teatr został zbudowany z miłości do żony przez Łukasza Rodakiewicza w ciągu zaledwie 4 miesięcy. 190 lat później, właśnie z miłości do miasta i kultury został przez nas odrestaurowany. Przez 200 lat ta świątynia sztuki działała pod 14 różnymi szyldami. Teatr Stary jest jej 15 nazwą i wierzę, że spośród nich wszystkich przetrwa najdłużej.

▪ *dr Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin*

SPRAWUNKI NA GRODZKIEJ

Już 18 grudnia, w siedzibie Warsztatów Kultury w Lublinie przy ul. Grodzkiej 7, będzie można kupić wyjątkowe prezenty pod choinkę od najbardziej kreatywnych rękodzielników, zarówno z Lublina, jak i z całej Polski.

W Targach Wyjątkowych Rzeczy weźmie udział wielu twórców: projektantów, rzemieślników, artystów i tych, którzy stoją za powstaniem unikatowych przedmiotów. Będzie można kupić m.in. niepowtarzalną biżuterię, świece, ceramikę, naturalne kosmetyki, grafiki i obrazy – czyli wszystko, co może stać się bożonarodzeniowym prezentem.

To już piąta zimowa edycja Sprawunków. Wydarzenie zyskało stałą publiczność, a mieszkańcy Lublina cenią cy rękodzieło czekają z zakupem prezentów pod choinkę właśnie na to wydarzenie. Warsztaty Kultury, jako organizator, zapewniają wystawcom klimatyczną przestrzeń kamienicy w samym sercu Starego Miasta w Lublinie.

lublin.eu
Informator miejski | **WYDAWCA:** Urząd Miasta Lublin, 20-109 Lublin, pl. Króla Władysława Łokietka 1
REDAKCJA: Kancelaria Prezydenta Miasta Lublin | email: informator@lublin.eu | tel. 81 466 19 16
NAKŁAD: 150 000 egzemplarzy | **DRUK:** Polska Press Grupa, Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Festiwal Lublin Smaków

WYDARZENIA | BOGACTWO KULINARNE LUBLINA Z CEBULĄ W TLE

Smakowicie zapowiada się cały listopad, który upływa pod znakiem tradycyjnej lubelskiej kuchni. Od początku miesiąca trwa Festiwal Lublin Smaków.

// **KONFERENCJA** ZAPOWIADAJĄCA FESTIWAL

Do końca listopada mieszkańcy i turyści mogą uczestniczyć w spotkaniach, pokazach i warsztatach oraz próbować festiwalowych dań w lubelskich restauracjach. Każdy lokal, który jest partnerem wydarzenia, przygotował z tej okazji specjalne menu festiwalowe oparte na tegorocznym motywie przewodnim, którym jest cebula. Kolejne edycje festiwalu będą nawiązywały do innego składnika nierozerwalnie związanego z lubelską kuchnią.

– Bogactwo kulinarne Lublina wynika przede wszystkim z jego wielokulturowości. Historyczne położenie miasta na przecięciu szlaków handlowych, a tym samym na styku różnych wyznań, kultur i narodowości, nieodwracalnie wpłynęło na lokalną kuchnię. Festiwal Lublin Smaków jest doskonałą okazją dla mieszkańców i turystów do jej eksplorowania oraz odkrywania lubelskich tradycji kulinarnych – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji.

W listopadowe weekendy odbywa się również cykl Jarmarków Cebulowych, podczas których zaplanowano pokazy m.in. robienia syropu, konfitur i przetworów z cebuli oraz pieczenia z nią bułek. W programie festiwalu przewidziano także atrakcje dla najmłodszych – dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w warsztatach kulinarnych z lepienia pierogów czy wypieku cebularza. Na poszczególne wydarzenia należy zapisywać się bezpośrednio u partnerów festiwalu.

// **CEBULA** MOTYWEM PRZEWODNIM

// **WARSZTATY** KULINARNE

– Promocja lubelskiej oferty gastronomicznej jest szczególnie ważna w kontekście rozwijającego się globalnego trendu turystyki kulinarnej. Stąd też pomysł na nowe miejskie wydarzenie na mapie lubelskich festiwali – mówi Marcin Kęćko, dyrektor Biura Rozwoju Turystyki Urzędu Miasta Lublin.

Cebula – warzywo uprawiane na Lubelszczyźnie od wieków, stanowi kluczowy składnik lubelskich potraw. Można ją znaleźć w wielu daniach, ale przede wszystkim w tradycyjnym cebularzu. Oferta festiwalowa w kartach dań oznaczona jest specjalną ramką z logo wydarzenia.

Szczegóły dotyczące Festiwalu Lublin Smaków, program wydarzeń oraz menu partnerów dostępne są na stronie: www.festiwalsmakow.lublin.eu

ZIELEŃ | KAPUSTY OZDOBNE ORAZ WRZOSY I BRATKI NA RABATACH

Nowe jesienne zestawienia kwiatowe pojawiły się w centrum miasta. Kompozycje przy Bramie Krakowskiej zostały skomponowane z fioletowych i biało-zielonych kapust ozdobnych oraz wrzosów.

– Nowe nasadzenia kwiatów wprowadzą miasto w jesienny, a następnie w zimowy klimat. Od kilku lat sprawdzonym sposobem na to są aranżacje z kapust ozdobnych, wrzosów i bratków, czyli roślin, które nie boją się zimy, są trwałe i bardzo dekoracyjne. Staramy się, by Lublin był piękny przez cały rok, nie tylko wiosną i latem – mówi Blanka Rdest-Dudak, dyrektor Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej.

// **BRATKI** NA PL. LITEWSKIM

Na plac Łokietka trafiło łącznie 500 wrzosów i kapust ozdobnych w kolorach białym, zielonym, różowym i fioletowym. Taka sama aranżacja wypełniła donicę pod urzędem przy ul. Wieniawskiej. Z kolei rabaty na placu Litewskim, placu Krąpca, w Ogrodzie Saskim i parku Bronowickim ozdobi 6 tysięcy sadzonek kolorowych bratków. Kwiaty będą dekorować Lublin przez całą zimę.

SPOŁECZEŃSTWO | WSPÓLNA AKCJA MIASTA I RESTAURACJI

Miasto i lubelskie restauracje rozpoczęły akcję „Inspiruje nas rozmowa", której ideą jest zachęcenie do odłożenia telefonu i wspólnego spędzenia czasu podczas posiłku.

Na stolikach w kilkunastu lubelskich restauracjach pojawiły się specjalne schowki na telefony: – Nowe technologie są ważną częścią naszego życia, ale warto korzystać z nich rozważnie. Akcja „Inspiruje nas rozmowa" to doskonała okazja, żeby docenić zalety przebywania przy wspólnym stole z rodziną czy przyjaciółmi. Cieszę się, że po raz kolejny lubelska branża gastronomiczna jednoczy się i działa pod wspólnym hasłem, tym razem angażując się w ważny projekt społeczny – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji.

Siadając w restauracji, wystarczy poprosić kelnera o umieszczenie telefonów w schowku. Urządzenia zostaną zamknięte na kluczyk i wrócą do właścicieli po otrzymaniu rachunku, na którym pojawi się 10% rabat za oddanie telefonów na czas spotkania.

– Korzyści z udziału w akcji jest wiele – od stworzenia atmosfery sprzyjającej rozmowom, przez zniżkę na paragonie, po możliwość naładowania telefonu, ponieważ schowki wyposażone są w ładowarki – mówi Marcin Kęćko, dyrektor Biura Rozwoju Turystyki Urzędu Miasta Lublin.

Lokale zainteresowane udziałem w akcji powinny przesłać wypełnioną deklarację uczestnictwa. Należy ją dostarczyć za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: miejsceinspiracji@lublin.eu lub osobiście do Biura Rozwoju Turystyki przy ul. Jezuickiej 1/3. O udziale decyduje kolejność zgłoszeń. Pierwszeństwo udziału w akcji przysługuje restauracjom, które posiadają tytuł „Miejsce Inspiracji". Akcja potrwa do końca marca 2023 roku.

Projekt „Inspiruje nas rozmowa" ma również zachęcić do odwiedzania restauracji, aby poznawać lubelskie smaki i skupić się na walorach dań przygotowanych przez lokalnych szefów kuchni. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie: miastoinspiracji.lublin.eu

Podzielono Budżet Obywatelski

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA | GŁOSOWAŁO PRAWIE 18 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW LUBLINA. DO PODZIAŁU BYŁO 14 MILIONÓW ZŁ

Modernizacja komunikacji pieszej i rowerowej w wąwozie Rury na Czubach oraz renowacja obiektów sportowych przy Szkole Podstawowej nr 51 – m.in. takie projekty zwyciężyły w głosowaniu kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego.

Swój głos oddało prawie 18 tysięcy mieszkańców Lublina. Do realizacji trafi 41 projektów – 11 ogólnomiejskich oraz 30 dzielnicowych. Głosujący zdecydowali na co podzielić przeznaczone przez Miasto środki w wysokości ponad 14 mln zł.

// **REZERWAT** DZIKICH DZIECI

PROJEKTY ZWYCIĘSKIE

Najwięcej głosów wśród projektów ogólnomiejskich otrzymała „Realizacja II etapu modernizacji komunikacji pieszej i rowerowej w wąwozie Rury" – 1656 głosów, a wśród dzielnicowych „Renowacja zewnętrznych obiektów sportowych przy SP 51" – 1708 głosów. 1,2 mln zł rozdysponowano na tzw. projekty „miękkie". Wśród nich najwięcej głosów uzyskał projekt „Aktywizacja sportowa przedszkolaków".

W IX edycji Budżetu Obywatelskiego oddano ponad 48 tysięcy głosów. Głosowanie trwało od 23 września do 10 października i tradycyjnie już odbywało się w formie papierowej i elektronicznej. Każdy mieszkaniec Lublina mógł zagłosować na maksymalnie 4 projekty: 2 dzielnicowe i 2 ogólnomiejskie.

W KAŻDEJ DZIELNICY

W tej edycji projekty i inwestycje ze środków BO będą realizowane w każdej dzielnicy, bo wszystkie (27) osiągnęły wymaganą do realizacji granicę 100 głosów. W dzielnicach zrealizowane zostaną m.in. dwa mobilne boiska na Kośminku i Bronowicach, ścieżka rowerowa przy al. Solidarności w dzielnicy Czechów Południowy czy „Szlak Lubelskiego Koziołka" w dzielnicach Stare Miasto oraz Śródmieście. W Śródmieściu wygrał także projekt, „Zielone Śródmieście – Okopowa, Narutowicza", a w dzielnicy Szerokie „Dolina Czechówki – strefa rekreacyjna".

Zgodnie z regulaminem BO na terenie jednej dzielnicy może zostać zrealizowany tylko jeden projekt ogólnomiejski inwestycyjny. Dlatego, mimo uzyskania bardzo wielu głosów, na razie nie będzie renowacji boisk sportowych przy ul. Bursztynowej i Biedronki oraz nie powstaną chodniki i ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Orkana. Oba projekty zlokalizowane są w dzielnicy Czuby Północne, podobnie jak pierwszy na liście, zwycięski projekt „Realizacja II etapu modernizacji komunikacji pieszej i rowerowej w wąwozie Rury".

W dzielnicy Dziesiąta z kolei nie zostanie wykonana „Budowa parkingu na samochody osobowe przy ZSTK Lublin dla dzielnicy Dziesiąta", ponieważ na tej samej nieruchomości zlokalizowana jest inna inwestycja – „Kontynuacja projektu – siłownia na świeżym powietrzu dla dzielnicy Dziesiąta przy Zespole Szkół Transportowo-Komunikacyjnych". Regulamin BO mówi wyraźnie, że na obszarze jednej nieruchomości może być realizowany tylko jeden projekt w ramach jednej edycji BO. Dlatego do realizacji zostanie przygotowany projekt z mniejszą liczbą głosów „Sygnał od nowa".

WYBRANE ZWYCIĘSKIE PROJEKTY

DZIELNICOWE:
• Abramowicką bezpiecznie rowerem – etap III • Ścieżka rowerowa wzdłuż al. Solidarności – kontynuacja • Remont nawierzchni parkingów i ciągów pieszych przy ul. Biedronki • Park Centralny na Felinie – wymarzony wybieg i streetworkout • Nowe nawierzchnie asfaltowe ulic w Dzielnicy Hajdów-Zadębie • Oświetlenie dla Sławinka • Ponikwoda – remont, rewitalizacja,bezpieczeństwo ul. Dożynkowa • Naprawiamy drogę rowerową nad Zalewem • Remont zniszczonej części 1 Maja • Dolina Czechówki – strefa rekreacyjna • Zielone Śródmieście – Okopowa, Narutowicza • Wieniawa – Bike City – miasteczko sportów ekstremalnych oraz rekreacji • Rewitalizacja Dzielnicy Tatary – nowe parkingi i chodniki.

OGÓLNOMIEJSKIE:
Nieinwestycyjne: • Aktywizacja sportowa przedszkolaków • Aktywny Lublin • Aktywne Pokolenie • Wygnajmy krwiopijców z naszego miasta! Pakiet premium, czyli odkomarzanie+jerzyki i będziemy mieli luksiurne miasto bez komarów i kleszczy • Opieka nad kotami wolno żyjącymi
Inwestyjne: • Realizacja II etapu modernizacji komunikacji pieszej i rowerowej w wąwozie Rury: Wykonanie ścieżki rowerowej na odcinku od placu zabaw Wąwóz LSM do wiaduktu ul. Filaretów • Centrum Aktywności Sportowej Akademii Piłkarskiej Bronowice Lublin /etap 4/ • Remont ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Bystrzycy • LSM i Felin razem dla mieszkańców – remonty dróg.

Zmiany w partycypacji

Od kolejnej edycji może zmienić się regulamin Budżetu Obywatelskiego, a kwota na projekty dzielnicowe może wzrosnąć do 400 tys. zł.

Propozycje nowych zasad regulaminu BO wypracowano w trakcie konsultacji społecznych.

– Co roku przystępujemy do rozmów z mieszkańcami, w efekcie których dokonujemy modyfikacji regulaminu, dostosowując go do bieżących potrzeb. Propozycje przyszłorocznych zmian, w tym zwiększenie kwoty przeznaczanej na projekty lokalne, wspierają poszczególne dzielnice Lublina – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji.

Konsultacje nowej edycji BO trwały do końca września 2022 roku. W sumie do Urzędu Miasta Lublin wpłynęło 17 propozycji. Ostatecznie projekt uchwały zmieniający regulamin Budżetu Obywatelskiego uwzględni propozycję zmiany maksymalnej puli środków na projekty dzielnicowe z 350 tys. na 400 tys. zł. Mają się zwiększyć również kompetencje zespołu oceniającego projekty, by mógł on zmienić kategorię zgłoszonego projektu z dzielnicowego na ogólnomiejski. Dla przykładu, w przypadku dzielnicy Zemborzyce jako projekty dzielnicowe zgłaszane są inwestycje dotyczące infrastruktury nad Zalewem Zemborzyckim, które mają znaczenie dla mieszkańców całego miasta. Cieszą się one dużym zainteresowaniem w głosowaniu, ale uniemożliwiają realizację lokalnych inwestycji, istotnych z punktu widzenia osób na co dzień mieszkających w tej dzielnicy. Kompleksowa propozycja zmian w regulaminie Budżetu Obywatelskiego zostanie przedstawiona Radzie Miasta Lublin.

Pomysły realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego można zgłaszać w dwu kategoriach: dzielnicowych i ogólnomiejskich. Dzielnicowe – czyli takie, które w sposób szczególny służą mieszkańcom i mieszkankom danej dzielnicy oraz ogólnomiejskie – dotyczą potrzeb mieszkańców więcej niż jednej dzielnicy. Projekty ogólnopolskie mogą być nieinwestycyjne, tzw. „miękkie", i dotyczyć np. organizacji wydarzeń kulturalnych, sportowych czy animacji społecznej, a ich wartość nie może przekroczyć 200 tys. zł; albo inwestycyjne, tzw. „twarde", których maksymalna wartość wynosi 1 mln zł.

// **RODZINNE ZDJĘCIE** MRM

Młodzi radni zakończyli kadencję

Młodzieżowa Rada Miasta Lublina XVI kadencji zakończyła pracę. Radni otrzymali podziękowanie oraz podjęli uchwałę, deklarując chęć współpracy z Polską Radą Organizacji Młodzieżowych m.in. w zakresie wspólnego inicjowania działań przy realizacji programu Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023.

W końcu października w lubelskich szkołach ponadpodstawowych odbyły się wybory w ramach XVII kadencji.

– Głos Młodzieżowej Rady Miasta stanowi ważny element w tworzeniu i realizacji strategii Lublina na rzecz młodzieży. Opinie i postulaty nowo wybranych radnych będą istotnymi wskazówkami w tworzeniu miasta otwartego na potrzeby młodych, a ich inicjatywy z pewnością wzbogacą ofertę Lublina jako Europejskiej Stolicy Młodzieży w 2023 roku – mówi Mariusz Banach, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Oświaty i Wychowania.

Młodzieżowa Rada Miasta Lublin to reprezentacja mieszkańców będących uczniami szkół ponadpodstawowych i ma charakter opiniotwórczo-doradczy. Radni do Młodzieżowej Rady Miasta Lublin wybierani są w tajnych, bezpośrednich, równych i powszechnych wyborach. MRM została powołana w 2006 roku w celu wzmacniania obywatelskiej postawy młodzieży oraz edukacji w ramach procesów demokratycznych. Młodzieżowi radni podejmują uchwały zawierające ich wnioski czy pomysły, które trafiają następnie do Rady Miasta Lublin. Inicjują również działania realizowane we własnym zakresie, takie jak różnego rodzaju wydarzenia, konferencje czy zawody sportowe. Odbyły się już wybory do Młodzieżowej Rady Miasta Lublin kolejnej, XVII kadencji.

Wsparcie UNICEF

// **LAPTOPY OD UNICEF-U** DLA LUBELSKICH NAUCZYCIELI

44 laptopy zakupione przez UNICEF otrzymały 22 lubelskie szkoły.

Z laptopów skorzysta 88 nauczycieli ze szkół, do których uczęszcza najwięcej ukraińskich dzieci uczących się w naszym mieście. Będą one wykorzystywane do przygotowania i prowadzenia lekcji, w których uczestniczą zarówno polscy, jak i ukraińscy uczniowie. Wartość przekazanych urządzeń wynosi około 150 tys. zł. W najbliższym czasie zaplanowano także dostawę sprzętu do laboratoriów komputerowych oraz do gabinetów pielęgniarskich w szkołach. Wsparcie dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji to wspólna inicjatywa Lublina i Funduszu Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF). W czerwcu władze Lublina i przedstawiciele międzynarodowej organizacji podpisali w tym zakresie porozumienie o współpracy. Pomoc rzeczowa i finansowa dla Miasta Lublin wyniesie około 19 mln zł. Skorzystają z niej zarówno ukraińskie, jak i polskie dzieci.

MAGICZNE MIEJSCE NA STARYM MIEŚCIE

TEATR STARY | JUBILEUSZ 200 LAT ISTNIENIA I 10 LAT WZNOWIENIA DZIAŁALNOŚCI

Pięć lat trwało przywracanie Lublinowi zrujnowanego budynku teatralnego na Starym Mieście. W tym roku Teatr Stary obchodzi 200-lecie swojego istnienia i 10-lecie wznowienia działalności. To magiczne miejsce, którego mury przesycone są sztuką i historią.

– Po wielu latach udało się odbudować i przekazać mieszkańcom, twórcom oraz koneserom sztuki niezwykłe miejsce. Teatr Stary po okresie popadania w ruinę odzyskał dawny blask, a na jego deski powrócili znakomici artyści polskiej i światowej sceny – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta ds. Kultury, Sportu i Partycypacji Społecznej.

// **TEATR STARY** W NOWEJ ODSŁONIE

DŁUGA HISTORIA

Na pomysł budowy teatru w Lublinie wpadł Kacper Drewnowski, właściciel posesji Rynek 11, a obiekt zbudował jego zięć Łukasz Rodakiewicz, przedsiębiorca budowlany i budowniczy wojewódzki. Budynek powstał w 1822 roku przy ul. Jezuickiej 20, w miejscu rozebranych oficyn, jako pierwszy specjalnie zaprojektowany i wzniesiony do celów teatralnych na obszarze dawnej Rzeczypospolitej w XIX wieku. O historii obiektu można się dużo dowiedzieć z uruchomionej z okazji jubileuszu strony internetowej: 200.teatrstary.eu. Czytamy tam m.in., że parterowy budynek na planie prostokąta powstał w pośpiechu i już prawie od początku trzeba go było naprawiać. Elewację zdobiły płaskorzeźby z maskami teatralnymi, wazami z owocami i gryfami. Wnętrze było kameralne – w całości wykonane w drewnie – z przytulnymi fotelami na widowni, ośmioma lożami, balkonem na pierwszym piętrze oraz galerią na drugim, co zapewniało bardzo dobrą akustykę i stwarzało niezapomnianą atmosferę tego niezwykłego miejsca.

Główne wejście znajdowało się w elewacji frontowej i prowadziło do przedsionka. Scena była wysoko podniesiona, a nad półkolistym łukiem scenicznym wypisano dewizę: „Ridendo castigat mores" (Śmiechem naprawia obyczaje). Kurtyna, zgodnie z ówczesnym obyczajem, była malowana. Przed sceną znajdował się kanał dla orkiestry, mogący pomieścić szesnastu muzyków, w zasceniu zaś, na dwóch kondygnacjach, garderoby dla artystów.

// **KONCERT** JUBILEUSZOWY

fot. Piotr Ligier. Źródło: cyfrowe.mnw.art.pl

// **RYSUNEK JÓZEFA SMOLIŃSKIEGO** PRZEDSTAWIAJĄCY BUDYNEK TEATRU PRZY ULICY JEZUICKIEJ W LUBLINIE, ZE ZBIORÓW MUZEUM NARODOWEGO W WARSZAWIE

// **ZDJĘCIE WŁAŚCICIELA TEATRU** Z ARCHIWUM RODZINY MAKOWSKICH

TEATR I SZTUKI OPTYCZNE

Po śmierci Rodakiewicza w 1932 roku budynek popadał w ruinę. Ponad dwadzieścia lat później teatr przejęła rodzina Makowskich i pozostawał w ich rękach aż do lat 90. XX wieku. Makowscy stworzyli klasyczne przedsiębiorstwo teatralne. W wyremontowanym budynku prezentowano spektakle teatralne, ale występował tu także m.in. Bartholomeo Bosco, słynny na cały świat turyński sztukmistrz, specjalizujący się w „sztukach magiczno-fizycznych". Bardzo popularne w połowie XIX wieku były pokazy nazywane obrazami optycznymi.

W 1866 roku doszło w Lublinie do prawdziwej sensacji. Na scenie przy ul. Jezuickiej wystąpił Ira Aldridge, uważany za pierwszego czarnoskórego aktora szekspirowskiego w dziejach teatru. Zagrał swoją popisową rolę Otella. Aldridge pochodził ze środkowej Afryki i był ponoć synem króla jednego z tamtejszych plemion.

Występowali tu wybitni aktorzy, m.in. Ida Kamińska, Ludwik Solski i Gabriela Zapolska. Na przełomie XIX i XX wieku niezwykle popularne były widowiska sceniczne pełne magii, wykorzystujące odkrycia w dziedzinie optyki. Przez lata teatrowi różnie się wiodło. Żeby podreperować budżet Makowscy organizowali także przedstawienia cyrkowe oraz kobiece zapasy.

KINO

Jesienią 1907 roku do teatru wprowadziło się kino – Théâtre Optique Parisien, i funkcjonowało prawie 80 lat, po drodze zmieniając nazwy. Przed wojną chodziło się m.in. do Panteonu i Adrii, Gwiazdy, a później Rialta. Wielu mieszkańców Lublina na pewno jeszcze pamięta powojenne kino Staromiejskie. W 1952 roku budynek został nieco przebudowany i wyremontowany. Choć formalnie był własnością prywatną, to po II wojnie światowej kinem zarządzała państwowa instytucja. Tu powstał pierwszy lubelski Dyskusyjny Klub Filmowy, a kinomanem został Juliusz Machulski. 3 grudnia 1981 roku o godzinie 17.00 wyświetlono rumuńską komedię „Siedmiogórzanie na Dzikim Zachodzie" (Dan Piţa, 1981), a o 19.15 amerykański thriller medyczny „Coma" (Michael Crighton, 1978). I to były ostatnie seanse na ekranie Staromiejskiego.

Budynek znów zaczął popadać w ruinę. W 1994 roku obiekt od Skarbu Państwa nabyła Fundacja Galeria na Prowincji i zarządzała nim do roku 2005. Próbowała przywrócić miastu Teatr Stary, ale był on w coraz gorszym stanie. Ostatecznie od 2007 roku jest własnością Miasta Lublina.

blisko 25 mln zł WYNIOSŁA WARTOŚĆ INWESTYCJI „RENOWACJA TEATRU STAREGO W LUBLINIE", Z CZEGO **AŻ 60% POCHODZIŁO Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO**

// **PREZYDENT LUBLINA KRZYSZTOF ŻUK** Z MEDALEM OKOLICZNOŚCIOWYM

> ŚWIĘTOWANIE JUBILEUSZU TRWAŁO WŁAŚCIWIE CAŁY 2022 ROK. W CZERWCU ODBYŁA SIĘ M.IN. JUBILEUSZOWA IV EDYCJA FESTIWALU DANUTY SZAFLARSKIEJ „ŚLEBODA/DANUTKA", OBCHODY ZAKOŃCZONO WYJĄTKOWYM KONCERTEM „VIVAT TEATR STARY".

PRZYWRACANIE ŚWIETNOŚCI

Władze Lublina podjęły decyzję o rewitalizacji zabytkowego obiektu. W finansowanie unikalnego w skali światowej przedsięwzięcia zaangażowane było Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wartość inwestycji „Renowacja Teatru Starego w Lublinie" wyniosła blisko 25 mln zł, z czego aż 60% pochodziło z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Kubatura i powierzchnia użytkowa budynku powiększyły się niemal dwukrotnie, przybyły dwie kondygnacje poniżej poziomu parteru, przebudowano fasadę, wydzielono foyer, wyremontowano wszystkie ocalałe elementy wyposażenia, w scenie zamontowano trzycześciowe zapadnie, zainstalowano nowoczesny sprzęt oświetleniowy i nagłaśniający.

W 2012 roku Teatr Stary w Lublinie mógł podjąć na nowo oryginalną działalność kulturalną i artystyczną.

JUBILEUSZ

Aby uczcić wyjątkowy jubileusz 200-lecia istnienia oraz 10-lecia wznowienia działalności, Teatr Stary przygotował specjalny monodram „Lear" na podstawie sztuki Williama Szekspira w wykonaniu Andrzeja Seweryna. Spektakl w reżyserii Janusza Opryńskiego i ze scenografią Justyny Łagowskiej miał premierę 20 października. Połączył on klamrą dwa stulecia działalności teatru, bowiem równo 200 lat temu, 20 października 1822 roku trupa Karola Bauera wystawiła pierwszy spektakl w nowo wybudowanym gmachu teatru przy zbiegu ulic Dominikańskiej i Jezuickiej w Lublinie.

Po spektaklu Prezydent Krzysztof Żuk wręczył wielkiemu mistrzowi Medal „Zasłużony dla Lublina" w podziękowaniu za dotychczasową współpracę z instytucją kultury i przyjazny stosunek do Lublina. Na ręce dyrektor instytucji Karoliny Rozwód trafił Medal Prezydenta Lublina w uznaniu za ambitną działalność tego wyjątkowego miejsca.

Świętowanie jubileuszu trwało właściwie cały 2022 rok. W czerwcu odbyła się m.in. jubileuszowa IV edycja Festiwalu Danuty Szaflarskiej „Śleboda/Danutka", a wydarzenie zostało zakończone wyjątkowym koncertem „Vivat Teatr Stary". Zespół teatru przygotował również dwie niespodzianki: nową stałą wystawę we foyer Teatru nawiązującą do niezwykłej historii obiektu i jego dziejów oraz zabawę literacką na Facebooku.

JUBILEUSZOWA WYSTAWA

// **OTWARCIE** EKSPOZYCJI

Niewielkie teatralne foyer stało się domem dla niemałej jubileuszowej stałej wystawy. Na czterech piętrach pojawiły się informacje o kilkudziesięciu wydarzeniach i sporej liczbie postaci. Powstała bogato ilustrowana podróż w czasie i przez historię sztuk wszelakich. Poznając przeszłość, można docenić ciągłość i spojrzeć w przyszłość. Integralną częścią wystawy jest strona internetowa, gdzie znajduje się jeszcze więcej zdjęć, dokumentów, artykułów i wspomnień. Można ją znaleźć pod adresem **www.200.teatrstary.eu.**

Zaplanowane zostały również specjalne oprowadzania kuratorskie z autorami ekspozycji: 20.11 – oprowadzają Katarzyna Drobek, Magdalena Wiśniewska – architektki wystawy; 27.11 – Jarosław Cymerman – odpowiedzialny za część merytoryczną poświęconą dziejom teatru; 4.12 – Dorota Buchwald – odpowiedzialna za część merytoryczną poświęconą dziejom teatru; 11.12 – Maciej Gil – odpowiedzialny za część merytoryczną poświęconą kinu w teatrze. Można skorzystać z tłumaczenia na język migowy oraz na język ukraiński.

// **JULIUSZ MACHULSKI** PRZY JEDNEJ Z PLANSZ

ZABAWA LITERACKA

// **Na Facebooku trwa zabawa literacka zaplanowana w związku z obchodami 200-lecia Teatru Starego.** Marianna Hortensja Orland to fikcyjna postać stworzona na potrzeby projektu: aktorka-amatorka, bileterka i baczna obserwatorka życia miasta. Równocześnie twórczyni pamiętnika. Jej dzieło to historia zabytku na Starym Mieście, Lublina i jego mieszkańców.
Warto zajrzeć: https://m.facebook.com/200latTSwL/

INTERDYSCYPLINARNA I IMPRESARYJNA

> W marcu 2012 roku emocje były ogromne. Wraz z zespołem pracowników, kuratorów i wolontariuszy miałam zaszczyt zaprosić lublinian po 30 latach przerwy do teatru przy ul. Jezuickiej. Towarzyszyła nam świadomość, że dla licznej grupy osób to miejsce wiąże się z wieloma wspomnieniami.. Kino Staromiejskie, a wcześniej Rialto, to były nazwy, jak się teraz mówi, kultowe.
>
> Decyzją Miasta, na już wtedy bogatej kulturalnej mapie Lublina, powoływaliśmy do życia nową instytucję kultury. Moją ambicją było, by była inna niż wszystkie dotychczasowe – nie tylko w naszym mieście, ale i w kraju. Interdyscyplinarna i impresaryjna. Teatr bez aktorów, teatr, który nie jest tylko teatrem, ale też miejscem koncertów, debat, prezentacji filmowych, pierwszego kontaktu dzieci z kulturą. To było duże i ryzykowne wyzwanie. Jestem wdzięczna artystom i publiczności, którzy nam zaufali i którzy wciąż powracają na Jezuicką.
>
> Podwójny jubileusz jest okazją, by poznać nieoczywistą, 200-letnią historię teatru, ale także próbą pierwszego bilansu dekady działalności w nowej formule. I choć znów instytucji przychodzi funkcjonować w trudnym czasie (tak jak wielokrotnie miało to miejsce na przestrzeni 200 lat), obiecujemy, że zrobimy wszystko, by był to dobry czas spotkań ze sztuką na najwyższym poziomie.
>
> *Karolina Rozwód*
> *Dyrektor Teatru Starego w Lublinie*

// **KAROLINA ROZWÓD**

fot. Wojciech Niespiałowski

Miasto walczy ze smogiem przy pomocy drona

SPRAWDŹ JAKOŚĆ POWIETRZA

Mieszkańcy Lublina mogą na bieżąco sprawdzać informacje o jakości powietrza w Lublinie. W tym zakresie Miasto współpracuje z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska i jest współużytkownikiem automatycznej stacji monitoringu powietrza znajdującej się przy ul. Obywatelskiej 13. Wyniki pomiarów są publikowane m.in. na stronie internetowej Miasta Lublin www.lublin.eu/lublin/powietrze, na stronie internetowej GIOŚ www.powietrze.gios.gov.pl, a także poprzez aplikację „Jakość powietrza w Polsce". Dane są aktualizowane co godzinę. W sezonie grzewczym informacje te są także udostępniane na wyświetlaczach przy przystankach komunikacji miejskiej.

// **DRON STRAŻY MIEJSKIEJ** DO SPRAWDZANIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Przy pomocy drona strażnicy miejscy z EkoPatrolu sprawdzają jakość powietrza. Miasto dofinansowuje wymianę pieców na paliwo stałe oraz prowadzi kampanie edukacyjne na temat szkodliwości smogu.

– Lublin od lat realizuje działania na rzecz walki ze smogiem. Obejmują one m.in. dopłaty do wymiany pieców, przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej czy działania EkoPatrolu Straży Miejskiej. Staramy się również budować ekologiczną świadomość mieszkańców i zachęcać ich do włączania się w dbanie o jakość powietrza w mieście – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

WYMIANA PIECÓW

Mieszkańcy Lublina mogą skorzystać z miejskiego dofinansowania do wymiany pieców i kotłów. Dotacja w wysokości do 50% poniesionych kosztów przysługuje na wymianę pracujących systemów ogrzewania opartych na paliwie stałym, które stanowią trwałe wyposażenie i są jedynym źródłem ogrzewania, na inne bardziej ekologiczne – np. ogrzewanie elektryczne, pompy ciepła, ogrzewanie gazowe, ogrzewanie olejowe lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej. Program Ograniczania Niskiej Emisji (PONE) jest finansowany w całości z budżetu miasta. W 2022 roku na realizację programu Lublin przeznaczył 1,2 mln zł. Od początku jego istnienia wypłacono dotacje w wysokości ponad 5 mln zł, dzięki czemu udało się zlikwidować około 850 kotłów i pieców na terenie miasta.

Mieszkańcy zainteresowani skorzystaniem z dofinansowania powinni złożyć wniosek do Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin i poczekać z wymianą systemu ogrzewania do momentu, w którym pracownicy urzędu protokolarnie potwierdzą, że likwidowane źródło grzewcze jest jedynym źródłem ogrzewania dla danej nieruchomości. Szczegółowe informacje dotyczące zasad udzielania dotacji można uzyskać w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin oraz na stronie www.lublin.eu.

> MIESZKAŃCY ZAINTERESOWANI SKORZYSTANIEM Z DOFINANSOWANIA POWINNI ZŁOŻYĆ WNIOSEK DO WYDZIAŁU OCHRONY ŚRODOWISKA URZĘDU MIASTA LUBLIN

Miasto uczestniczy również w programie „Ciepłe Mieszkanie". Projekt finansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie przewiduje dotację do wymiany nieefektywnych źródeł ciepła w lokalach znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

EKOPATROL

Na terenie Lublina działa Eko-Patrol Straży Miejskiej. Funkcjonariusze przeprowadzają kontrole, również przy pomocy drona, m.in. w zakresie spalania w piecach niedozwolonych substancji, czy spalania odpadów na wolnym powietrzu. W tym roku przeprowadzono już ponad 500 kontroli oraz wystawiono kilkadziesiąt mandatów karnych. Strażnicy miejscy edukują również mieszkańców na temat prawidłowej techniki palenia w piecach oraz informują o możliwości przystąpienia do PONE.

Miasto prowadzi również działania edukacyjne i informacyjne na rzecz ochrony powietrza m.in. w szkołach. W ramach zajęć, na specjalnych urządzeniach, wykonywane są pomiary stężenia pyłów zawieszonych PM1, PM2,5, PM10, temperatury powietrza, ciśnienia atmosferycznego oraz wilgotności. Zestawy trafiają do szkół na okres miesiąca. Obecnie akcja edukacyjna prowadzona jest w SP nr 6, SP nr 16, SP nr 19, SP nr 23 i SP nr 28.

Realizowana jest także akcja „Edukacja ekologiczna mieszkańców Lublina w zakresie ochrony powietrza". W szkołach odbywają się warsztaty dla dzieci i młodzieży, a od września prowadzona jest internetowa kampania promocyjno-informacyjna o smogu i jego szkodliwości. W mediach społecznościowych publikowane są infografiki dotyczące powstawania smogu oraz jego szkodliwości dla zdrowia ludzi, a w najbliższym czasie pojawią się także krótkie filmy promocyjne zachęcające mieszkańców m.in. do wymiany pieców na niskoemisyjne źródła ciepła.

FLESZ MIEJSKI

ILUMINACJA NA ŚWIĘTA

Miasto nie zrezygnuje w tym roku z bożonarodzeniowej iluminacji w Śródmieściu i na Starym Mieście. Być może będzie trzeba jednak nieznacznie ograniczyć funkcjonowanie świątecznego oświetlenia Lublina, tak jak jest to planowane w innych miastach w Polsce.
To wynik obecnego kryzysu, rosnących kosztów energii elektrycznej, spadających z powodu zmian podatkowych dochodów miast i drożyzny, która zmusza samorządy do zaciskania pasa. Władze miasta nie chcą rezygnować z niezbędnych usług dla mieszkańców. Zdecydowały jednak, że w związku z rosnącymi kosztami, w tym roku nie będzie miejskiej imprezy sylwestrowej. Koszt takiego wydarzenia mógłby sięgnąć nawet kilkuset tysięcy złotych.

WSPARCIE DLA CHARKOWA

Konwój 8 ciężarówek ufundowanych przez miasto Paryż wyjechał z końcem października z Lublina do Charkowa. Ciężarówki przeznaczone będą do ciężkich prac związanych z odbudową zniszczeń wojennych, wywozem gruzu czy śmieci. Francuska organizacja Protection Civile, w porozumieniu i we współpracy z Miastem Lublin, przekazuje pomoc humanitarną dla Ukrainy od początku inwazji Rosji. Wsparcie obejmuje m.in. leki, żywność, artykuły higieniczne i różnego rodzaju sprzęt.

Lubelski Rower Miejski zakończył sezon

KOMUNIKACJA | STAŁY ELEMENT INFRASTRUKTURY I ALTERNATYWA DLA SAMOCHODÓW

Lubelski Rower Miejski zakończył tegoroczny sezon. Jednoślady powrócą na ulice wiosną przyszłego roku, a za ich obsługę będzie odpowiadać miejska spółka MPK Lublin.

// NOWA ODSŁONA LUBELSKIEGO ROWERU MIEJSKIEGO

Za nami 8. sezon LRM. Rowery wypożyczane były blisko 210 tysięcy razy. Ich łączny czas użytkowania przekroczył ponad 7,5 mln minut. W samym 2022 roku liczba wypożyczeń to ponad 221 tys., a ich czas to blisko5 mln minut.

ALTERNATYWA DLA SAMOCHODÓW

– Lubelski Rower Miejski to stały element infrastruktury miasta, z którego chętnie korzystają zarówno mieszkańcy, jak i turyści. To również ważna forma przemieszczania się, stanowiąca alternatywę dla podróży samochodem – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju. I dodaje, że wraz z końcem tego sezonu miasto zamyka pewien etap jego funkcjonowania. – Na wiosnę przyszłego roku skupimy się na integracji systemów komunikacji zbiorowej i rowerowej. Prowadzeniem Lubelskiego Roweru Miejskiego w nowej odsłonie zajmie się MPK Lublin. Liczymy, że takie rozwiązanie pozwoli poszerzyć grono stałych użytkowników systemu, a rower miejski nadal będzie pełnił ważną funkcję transportową w mieście – tłumaczy Artur Szymczyk.

W ostatnim sezonie użytkownicy LRM doczekali się wielu nowości: mieli do dyspozycji 700 rowerów oraz blisko 130 stacji, w tym 38 pasywnych. Wszystkie rowery były wyposażone w nadajnik GPS. Zmienił się również zakres obsługi systemu. LRM w nowej odsłonie był nastawiony przede wszystkim na stałych użytkowników, którzy mogli korzystać ze specjalnej oferty abonamentów. Ponadto, system był częściowo całoroczny. Operatorem Lubelskiego Systemu Miejskiego była spółka Nextbike Polska. Zgodnie z regulaminem Lubelskiego Roweru Miejskiego jego użytkownicy o zwrot opłat uiszczonych na poczet wypożyczeń mogą się ubiegać u operatora, po rozwiązaniu z nim umowy, którą zawarli, dołączając do systemu. Dotyczy to zarówno abonamentów, jak i środków na koncie.

NOWY SEZON

W przyszłym roku systemem Lubelskiego Roweru Miejskiego pokieruje spółka MPK Lublin w ramach modelu in-house. Nowy operator będzie zarządzał systemem oraz serwisował i magazynował jego infrastrukturę. Dzięki integracji systemów pasażerowie komunikacji miejskiej wypożyczą rower na preferencyjnych warunkach. Umożliwi to ważny bilet okresowy komunikacji miejskiej lub aktualna Lubelska Karta Miejska. Nowym akcentem będzie także wygląd rowerów i stacji. Szatę graficzną mieszkańcy wybrali w głosowaniu internetowym.

Lubelski Rower Miejski zainaugurowano we wrześniu 2014 roku. Na koniec tego sezonu w systemie LRM było blisko 120 tys. użytkowników. Od początku działania systemu rowery były wypożyczane 3,7 mln razy.

STATYSTYKI LRM

Od 23.06.2021 do 31.10.2022 r. rower wypożyczano 221 534 razy na prawie 8 milionów minut. Jeden rower był wypożyczany średnio 316 razy na ponad 11 tysięcy minut. Dystans przejechany na rowerach miejskich to w sumie 868 246 km, co daje 1 240 km pokonanego dystansu w przeliczeniu na 1 rower.

Plany nowych skwerów z Zielonego Budżetu

Są już koncepcje „Skweru marzeń" i „Gaju nad skarpą" z Zielonego Budżetu – nowych na mapie Lublina miejsc wypoczynku, integracji i spotkań.

Skwery powstaną przy ul. Cyprysowej i ul. Długiej w Lublinie. Koncepcje zagospodarowania dwóch zielonych miejsc na Kośminku i Ponikwodzie przygotowali architekci krajobrazu.

– Ostateczne projekty powinny powstać jeszcze w listopadzie. Nowe skwery to dwie spośród 12 propozycji „Miejsc dla Ciebie", będących motywem przewodnim piątej, tematycznej edycji Zielonego Budżetu – mówi Hanna Pawlikowska, Miejski Architekt Zieleni.

Projektanci krajobrazu opracowali koncepcje z uwzględnieniem podstawowych funkcji i elementów wyposażenia, takich jak mała architektura, meble, urządzenia zabawowe, nawierzchnie, alejki, rabaty, roślinność niska i drzewa. W zaprezentowanych projektach uwzględniono uwagi zgłoszone przez mieszkańców podczas pierwszego etapu konsultacji.

„Skwer marzeń" powstanie przy ul. Długiej 33a i stanie się punktem integracji, zabaw dzieci oraz spotkań mieszkańców najstarszej i najmłodszej części dzielnicy Kośminek. Już teraz jest to miejsce, gdzie odbywają się warsztaty dla dzieci oraz organizowane są wydarzenia dla lokalnej społeczności.

Z kolei główną funkcją „Gaju nad skarpą", który powstanie na terenie przy ul. Cyprysowej, będzie przede wszystkim odpoczynek. Posłuży temu wyposażenie przestrzeni w wygodne meble miejskie sprzyjające spotkaniom wśród nasadzeń zieleni.

// TAK MA WYGLĄDAĆ „SKWER MARZEŃ"

// MIEJSCE WYPOCZYNKU I REKREACJI

Zmiany podatkowe

Rada Miasta Lublin zatwierdziła w październiku wysokość rocznych stawek podatku od nieruchomości na 2023 rok.

Konieczna korekta niektórych opłat i podatków lokalnych jest konsekwencją zmian legislacyjnych w systemie podatkowym, które drastycznie zmniejszyły dochody własne samorządów. Szacowany ubytek dochodów miasta z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wyniesie ok. 300 mln zł i nie towarzyszy mu pełna rekompensata. Miasto musi sobie również poradzić z kilkusetprocentowym wzrostem ceny energii, wysoką inflacją (która w sierpniu wyniosła 16,1%, a we wrześniu 17,2% przy prognozowanej na 2022 rok przez rząd 3,3%) oraz wzrostem kosztów pracy, co skutkowało wzrostem płacy minimalnej od 1 stycznia 2023 roku o 16% i od 1 lipca o kolejne 3%.

Budżet miasta musi zostać zrównoważony, ale konstruowany jest tak, by zmiany wysokości opłat były jak najmniej odczuwalne dla mieszkańców. Podatek od nieruchomości dla budynków mieszkalnych wzrośnie o 17 groszy za 1 metr kw. rocznie. W praktyce oznacza to, że za mieszkanie o powierzchni 60 mkw. mieszkaniec Lublina zapłaci miesięcznie ok. 1,20 zł więcej niż obecnie (w skali roku 14 zł więcej). W przypadku domu jednorodzinnego o pow. 150 mkw., z garażem 25 mkw. i działką o pow. 800 mkw. będzie to miesięcznie o ok. 11 zł więcej.

Podstawą opodatkowania dla gruntu jest metr kwadratowy powierzchni, zaś dla budynku – metr kwadratowy powierzchni użytkowej. Podatek od nieruchomości obliczany jest w skali rocznej, ale z zasady płacony jest w ratach – do 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada. Jeżeli kwota podatku nie przekracza 100 zł, wtedy opłacany jest jednorazowo w terminie płatności pierwszej raty.

// OGRÓD DESZCZOWY W PARKU JANA PAWŁA II

// BUDOWA OGRODU PRZY UL. OCHOTNICZEJ

Nowe ogrody deszczowe

ZIELONY BUDŻET | WARTO ZADBAĆ O ZASOBY WODY W MIEŚCIE

Przy ul. Ochotniczej powstały dwa nowe ogrody deszczowe. Na rabaty trafiła roślinność, m.in. irysy, trzęślice i rozchodniki okazałe.

– Warto zmienić sposób myślenia i potraktować wody opadowe jako zasoby. Działać tak, by nie tracić ich poprzez odprowadzanie do kanalizacji. Zatrzymywanie wody jest właśnie zadaniem ogrodów deszczowych czy też innych form małej retencji – mówi Hanna Pawlikowska, Miejski Architekt Zieleni. Dyrektor Pawlikowska dodaje, że takie obiekty pełnią funkcję „gąbki" – w miejscach, które były zalewane i gdzie powstawały kałuże, znika problem zalegającej wody. Ogrody stanowią również atrakcyjną kompozycję przestrzenną i są bardzo wartościowe dla mikroklimatu w czasie suszy.

GATUNKI RODZIME

Do tej pory ogrody deszczowe powstały w dwóch miejscach w mieście – na terenie parku Jana Pawła II, w okolicy altany, oraz w pasie zieleni przy ul. Ochotniczej. Teraz powstają tam kolejne dwa ogrody – każdy o powierzchniach zlewni ponad 300 mkw. Z pasa zieleni przy ul. Ochotniczej, w którym dotychczas po opadach zbierała się woda, zostanie wybrany grunt oraz uformowana niecka, następnie wypełniona specjalnymi warstwami konstrukcyjnymi. Ich zadaniem będzie m.in. zwiększenie pojemności retencyjnej i usprawnienie infiltracji wód opadowych do gruntu, zapewnienie roślinom wartości odżywczych oraz zapobieganie rozrastania się chwastów. Następnie na dwóch utworzonych rabatach pojawi się roślinność: około 100 kosaćców, 40 sitów, 50 trzęślic i 30 rozchodników okazałych. Wybrane rośliny to głównie gatunki rodzime, tolerujące czasowe zalewanie i osuszanie, odporne na działanie zanieczyszczeń występujących w wodach opadowych. Przy doborze gatunkowym projektanci uwzględnili pory kwitnienia roślin tak, aby ogród deszczowy był atrakcyjny przez cały rok.

ZŁAP DESZCZÓWKĘ

W Lublinie funkcjonuje również program ochrony zasobów wodnych dla miasta Lublina – „Złap deszczówkę". Pierwsza edycja realizowana była w latach 2020–2021. Miasto dofinansowało 54 projekty mieszkańców, przyznając dotacje na łączną kwotę 163 tys. zł. W ramach programu powstało kilkadziesiąt instalacji małej retencji: zbiorników podziemnych i naziemnych, studni chłonnych i oczek wodnych. W tym roku na realizację programu przeznaczono 150 tys. zł

GOSPODARKA WODNA

Ogrody deszczowe to miejsca, w których gromadzi się woda opadowa. Jest ona pobierana przez rośliny i następnie stopniowo oddawana do atmosfery. Wykorzystywane w ogrodach deszczowych rośliny to gatunki znoszące okresowe zalewanie i następujące po nim okresy względnej wilgotności, a nawet suszy. Ogrody tego typu pozwalają na zatrzymanie deszczówki i ograniczają jej spływ do kanalizacji deszczowej. Jest to jeden ze sposobów na przeciwdziałanie suszy i adaptację miasta do skutków zmian klimatu.

Ogrody deszczowe powstają w Lublinie w ramach projektu Zielonego Budżetu pt. „Ogrody deszczowe. Dobrze nawodnione miasto". Z ponad 40 propozycji zgłoszonych przez ekspertów z Fundacji Sendzimira, Biura Miejskiego Architekta Zieleni oraz przedstawicieli rad dzielnic wskazano osiem lokalizacji, dla których zaprojektowano obiekty małej retencji. Do realizacji w tym roku wybrano dwa: w parku Jana Pawła II w pobliżu altany i w pasie drogowym przy ul. Ochotniczej, gdzie zaprojektowano łącznie trzy ogrody.

Prospołeczny Ambasador Funduszy Europejskich

iasto Lublin otrzymało tytuł Ambasadora Funduszy Europejskich za rozbudowę środowiskowego domu samopomocy „Kalina" w kategorii włączenie społeczne i edukacja oraz za efektywne korzystanie ze środków europejskich.

– To prestiżowe wyróżnienie, które pokazuje jak ważne są dla nas wszystkie inwestycje, zarówno te infrastrukturalne drogowe, jak i wspierające rozwój usług społecznych dla mieszkańców – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Lublin od dnia wejścia Polski do Unii Europejskiej pozyskał ponad 3 miliardy złotych na wielopłaszczyznowe zadania o łącznej wartości ponad 5 miliardów złotych.

Nagrodzony projekt był realizowany w latach 2015–2020. Dzięki niemu powstał Środowiskowy Ośrodek Wsparcia „Kalina", który Rada Miasta Lublin powołała jako placówkę w lipcu 2020 roku. To specjalistyczny ośrodek oferujący zarówno usługi dzienne z rehabilitacją, jak i całodobowe dla osób starszych, w szczególności z zaburzeniami pamięci. Koszt inwestycji wyniósł 15,3 mln zł, z czego 8,8 mln zł stanowiło dofinansowanie z Unii Europejskiej, 1,1 mln zł z PFRON, zaś wkład własny Miasta Lublin to prawie 5,4 mln zł. Jest to już kolejny punkt w dzielnicy Kalinowszczyzna, w którym osoby starsze z niepełnosprawnościami otrzymują profesjonalną pomoc i wsparcie.

– Dzięki rozbudowie Domu Pomocy Społecznej „Kalina" stworzyliśmy profesjonalne miejsce zapewniające kompleksową rehabilitację osobom z zaburzeniami pamięci – mówi Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych. Placówka gwarantuje doskonałe warunki pobytu i aktualnie dysponuje 30 miejscami pobytu dziennego oraz 30 miejscami okresowego pobytu całodobowego, w tym tak wyczekiwanymi miejscami opieki wytchnieniowej.

Tytuł „Ambasador Funduszy Europejskich" przyznało Województwo Lubelskie w pięciu kategoriach: rewitalizacja, środowisko, dziedzictwo kulturowe i naturalne, włączenie społeczne i edukacja, zdrowie i polityka senioralna.

Deklaracja CEEB

Od lipca 2021 roku każdy właściciel lub zarządca budynku bądź lokalu zobowiązany jest złożyć deklarację o źródłach ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Złożenie deklaracji w CEEB jest wymagane m.in. w przypadku ubiegania się przez mieszkańców o dodatek węglowy.

Obowiązek wynika z przyjętej ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Deklarację można złożyć przez internet bezpośrednio do CEEB www.zone.gunb.gov.pl lub w wersji papierowej do urzędu gminy.

Miasto prowadziło w tym roku szeroką akcję informacyjną na ten temat, rozdając ulotki, wywieszając billboardy, plansze, trójnogi i plakaty w autobusach komunikacji miejskiej. Publikacje na ten temat można było znaleźć również w informatorze miejskim.

Nowy specjalistyczny ośrodek

Przy ul. Poturzyńskiej powstanie nowy specjalistyczny ośrodek, który kompleksowo wesprze dorosłe osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Placówka powinna zacząć działać w ciągu dwóch lat.

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne powstanie w nowo wybudowanym jednokondygnacyjnym obiekcie. Zapewni wsparcie dla 6 osób w formie pobytu całodobowego i dla 14 osób w formie pobytu dziennego (7 dni w tygodniu, 8 godzin pobytu). W ośrodku zatrudniony zostanie specjalistyczny personel, m.in. terapeuci, instruktorzy, pielęgniarki, opiekunowie, psycholog, a także pracownicy administracji i obsługi.

– Placówka będzie ukierunkowana na budowanie atmosfery jak najbardziej zbliżonej do warunków domowych, w których podmiotowość i integracja społeczna będą stanowiły kluczowe wartości. Mieszkańcy i podopieczni otrzymają odpowiednie wsparcie w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, opiekuńczych, a także rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych – mówi Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych.

W budynku zostaną wydzielone dwie części. Pierwsza przeznaczona będzie dla osób przebywających całodobowo, a w niej 6 dużych jednoosobowych pokoi z łazienkami. Dwie sale będą dostosowane dla osób wymagających wysokiego poziomu wsparcia, m.in. poprzez zamontowanie systemów sufitowych, specjalistyczne łóżka z materacami, sprzęt rehabilitacyjny.

W części dziennej zaplanowano pokój pobytu, salę do zajęć grupowych i indywidualnych, salę do fizjoterapii, pokój medyczny oraz pokój wyciszeń. Z pomieszczeń tych będą korzystali wszyscy uczestnicy pobytu dziennego i całodobowego. W budynku będą znajdowały się pomieszczenia dla personelu, dwie łazienki z natryskami dla osób przebywających na pobycie dziennym, szatnia oraz pomieszczenia do obsługi cateringu. Znajdująca się obok kuchnia ma być dostępna dla wszystkich.

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne znajdzie się w cichym i przyjaznym otoczeniu, z dużą ilością zieleni. Obecnie na tej nieruchomości jest także budynek Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelektualną. Wokół budynku, w części mieszkalnej i terapeutycznej, będzie znajdował się taras umożliwiający uczestnikom odpoczynek oraz korzystanie z zajęć na świeżym powietrzu. Teren wokół zostanie zagospodarowany poprzez wykonanie alejek spacerowych, trawników, rabat, elementów małej architektury ogrodowej (ławki, huśtawka, stolik do gier planszowych). Mieszkańcy będą mieli również możliwość uprawy ziół i kwiatów w ogródku.

OFERTA WSPARCIA I OPIEKI DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W mieście funkcjonuje:

- **7 domów pomocy społecznej, (625 miejsc)** jeden posiada filię dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i jeden przeznaczony jest dla osób z niepełnosprawnością fizyczną,
- **8 środowiskowych domów** samopomocy **(439 miejsc),**
- **4 kluby samopomocy (60 miejsc),**
- **9 warsztatów terapii zajęciowej (270 miejsc)**,
- **29 mieszkań chronionych (81 miejsc)**
- **3 mieszkania treningowe (14 miejsc),**
- **ośrodek wsparcia** dla osób z niepełnosprawnością z miejscami całodobowymi **(6 miejsc całodobowych),**
- **Ośrodek Wsparcia o Charakterze Rodzinnych Domów**

// ŚRODOWISKOWY OŚRODEK WSPARCIA

„Kalina" (16 miejsc całodobowych i 20 dziennych),

- **Środowiskowy Ośrodek Wsparcia** „Kalina" **(30 miejsc całodobowych i 30 pobytu dziennego)**,
- **Centrum Integracji Społecznej** przy DPS im. Matki Teresy z Kalkuty **(24 miejsca całodobowe i 26 pobytu dziennego)**
- **Dzienny Ośrodek Adaptacyjny Dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelektualną** przy ul. Poturzyńskiej 1 **(30 miejsc)**.

// **KONDUKT POGRZEBOWY** NA ULICACH LUBLINA

// **KOLEDZY, PRZYJACIELE I LUBLINIANIE** POŻEGNALI OLIMPIJCZYKA

Odszedł wielki lublinianin

SPORT | POŻEGNALIŚMY JEDNEGO Z NAJLEPSZYCH SIATKARZY WSZECH CZASÓW

Lublin pożegnał jednego z najlepszych siatkarzy na świecie – Tomasza Wójtowicza. Mistrza olimpijskiego, mistrza świata, honorowego obywatela Lublina, a przede wszystkim wspaniałego człowieka o silnym charakterze.

Tomasz Wójtowicz urodził się 22 września 1953 roku w Lublinie. Wychowywał się w Śródmieściu przy ul. Królewskiej. Oboje jego rodzice byli sportowcami – ojciec pracował jako trener siatkówki, więc Tomasz oraz jego brat Wojciech zaczęli uprawiać tę dyscyplinę sportu.

MKS, AVIA I POWOŁANIE DO WOJSKA

Pierwszym klubem Tomasza Wójtowicza był MKS Lublin, gdzie pokazał, że jest nieprzeciętnie utalentowanym siatkarzem. Potem grał w AZS Lublin, skąd w wieku 19 lat trafił do grającej w siatkarskiej ekstraklasie Avii Świdnik. Już rok później 20-letni Wójtowicz został powołany do reprezentacji Polski i wkrótce stał się kluczowym zawodnikiem siatkarskiej kadry. Wśród znakomitych nieco starszych zawodników reprezentacji, trenowanej wówczas przez legendarnego szkoleniowca Huberta Wagnera, wkrótce zaczął odgrywać wiodącą rolę. W 1974 roku Polska zdobyła mistrzostwo świata, a dwa lata później, po epickim finale turnieju olimpijskiego przeciwko drużynie ZSRR, sięgnęła po złoto XXI Letnich Igrzysk Olimpijskich w Montrealu. W zgodnej opinii Wójtowicz był najlepszym siatkarzem reprezentacji. Do tych dwóch gigantycznych sukcesów w czasie swojej kariery dołożył zdobyte z reprezentacją Polski cztery wicemistrzostwa Europy.

Po mistrzostwie olimpijskim próbę ściągnięcia Wójtowicza do swojego klubu podjęła Legia Warszawa. Zawodnik nie chciał jednak opuszczać Avii i Lublina, gdzie nadal mieszkał. Legia, będąca wówczas klubem wojskowym, postanowiła więc zmusić Wójtowicza do przejścia w swoje barwy, „załatwiając" mu powołanie do wojska. Niepokorny Wójtowicz na początku nie uległ i z powołaniem w ręku nie zgłosił się do Legii, lecz do jednostki wojskowej przy Alejach Racławickich w Lublinie. Ostatecznie jednak w 1978 roku został siatkarzem Legii, w której grał przez 5 lat. W 1983 roku skończył 30 lat i dopiero wtedy pozwolono mu wyjechać za granicę (według ówczesnych przepisów obowiązujących w PRL sportowiec mógł wyjechać za granicę dopiero po ukończeniu 30. roku życia, by swój najlepszy okres w karierze oddawać „ludowej ojczyźnie").

// **OSTATNI HOŁD** DLA TOMASZA WÓJTOWICZA

WŁOSKA PRZYGODA

Wójtowicz wyjechał do Włoch, gdzie początkowo grał w klubie z Sassuolo, by po roku przejść do Santalu Parma. W barwach klubu z Parmy osiągnął kolejny wielki sukces, wygrywając w 1985 roku Puchar Europy Mistrzów Krajowych (obecnie to Liga Mistrzów) – najważniejsze rozgrywki klubowe w Europie.

Nieco wcześniej po raz kolejny dał znać o sobie mocny charakter zawodnika. W 1984 roku reprezentacja Polski przygotowywała się do igrzysk olimpijskich w Los Angeles.

Drużyna bardzo liczyła na ponowne zdobycie złota. Jednak w czasie zgrupowania w Brazylii siatkarze dowiedzieli się, że nie pojadą na Igrzyska, gdyż komunistyczne władze zdecydowały o wycofaniu polskich sportowców. Oświadczono im, że zamiast do USA pojadą na Kubę na turniej reprezentacji państw socjalistycznych.

Wójtowicz jako jedyny oświadczył, że nie weźmie udziału w rozgrywkach, przez co nie został już nigdy powołany do reprezentacji kraju.

Na zakończenie kariery po powrocie z Włoch grał jeszcze w amatorskim klubie Fryderyk Lublin, by popularyzować siatkówkę, która nie cieszyła się największym zainteresowaniem.

HONOROWY OBYWATEL

Był bez wątpienia jednym z najlepszych siatkarzy na świecie. Został uznany za jednego z ośmiu najlepszych graczy XX wieku i jako pierwszy Polak trafił do siatkarskiej Galerii Sław w Holyoke.

Po zakończeniu kariery próbował sił w biznesie, m.in. w gastronomii, prowadząc przez pewien czas restaurację na Starym Mieście, gdzie udało mu się stworzyć kultowe miejsce z niepowtarzalną atmosferą.

Okazało się, że najlepiej czuje się jednak przy siatkówce. Został komentatorem telewizji Polsat transmitującej rozgrywki siatkarskiej PlusLigi, więc wielu kibiców jednoznacznie kojarzyło jego głos z telewizyjnymi relacjami. W 2018 roku swoje 65. urodziny świętował m.in. w hali Globus. Był dobrym duchem i patronem odradzania się siatkówki w Lublinie. Z powodzeniem prowadził Lubelski Klub Przyjaciół Siatkówki, który dziś, jako LUK Lublin, gra w PlusLidze.

Od 2019 roku Tomasz Wójtowicz niezłomnie walczył z nowotworem trzustki w ciągu kolejnych cykli chemioterapii. We wrześniu 2021 roku podczas uroczystości w Trybunale Koronnym otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Lublin. Wielkim przeżyciem dla kibiców i dla samego Wójtowicza był jego powrót przed mikrofon i kamerę Polsatu, gdy komentował pierwsze w historii zwycięstwo LUK Lublin w PlusLidze nad GKS Katowice.

W 2021 roku został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

W 2022 roku stał się patronem Turnieju Siatkarskiego Bogdanka Volley Cup. Rozgrywki odbyły się we wrześniu 2022 roku i w ich trakcie, w obecności samego mistrza, hali Globus uroczyście nadano jego imię.

DO OSTATNIEGO SETA

„Do ostatniej chwili wszyscy mocno wierzyliśmy, że Tomasz Wójtowicz pokona ciężką chorobę. W tym czasie, gdy tylko mógł, był przy odradzającej się lubelskiej siatkówce, a zależało mu bardzo na renesansie jego dyscypliny w rodzinnym mieście. Sytuacja sprawiła, że nie zawsze był na meczach Lubelskiego Klubu Przyjaciół Siatkówki w I lidze, ale zawsze dawał znać zarządowi klubu i młodszym kolegom z parkietu, że śledzi wyniki i trzyma za nich kciuki.

W tym roku Fundacja Rozwoju Lubelskiej Siatkówki im. Tomasza Wójtowicza, w Radzie której mam przyjemność zasiadać, zorganizowała Bogdanka Volley Cup jego imienia. Stan zdrowia nie pozwalał mu na obecność na konferencjach prasowych, które zapowiadały ten turniej, ale gdy osobiście zjawił się na turnieju w hali Globus, jego widok sprawił wszystkim wielką radość.

Walczył z chorobą do końca, jak w siatkarskim meczu, do ostatniego seta. Jego odejście to wielka i bolesna strata dla lubelskiego sportu i dla całej społeczności naszego miasta.

Beata Stepaniuk-Kuśmierzak,
Zastępca Prezydenta ds. Kultury, Sportu i Partycypacji Społecznej

WIELKI MISTRZ, WSPANIAŁY CZŁOWIEK

„Wiele lat temu, w połowie lat 70. byłem na wycieczce w Tatrach. Z wysiłkiem szedłem na Giewont, gdy nagle minęło mnie dwóch wysokich młodych ludzi. Biegli na szczyt z pełnym obciążeniem. Poznałem ich od razu – to byli Tomasz Wójtowicz i Lech Łasko, siatkarze Avii Świdnik. Kibicowałem wtedy tej siatkarskiej drużynie, która należała do najlepszych w Polsce. Takim górskim biegiem przygotowywali się kondycyjnie do igrzysk olimpijskich w Montrealu, z których Polska wróciła ze złotym medalem, a Tomasz Wójtowicz został najlepszym graczem turnieju olimpijskiego.

Dziś żegnamy wspaniałego mistrza, wdzięczni za lata sportowych sukcesów i wzruszeń, który będąc światową gwiazdą siatkówki, zawsze pozostawał chłopakiem z Lublina. Wychowany w Śródmieściu przy ulicy Królewskiej, przez wiele lat nie chciał opuszczać naszego miasta. Po zakończeniu kariery, jako komentator w telewizji Polsat, stał się bliski widzom. Jednocześnie był zaangażowany w odrodzenie siatkówki w Lublinie jako dobry duch dla grupy ludzi, którzy zawiązali Lubelski Klub Przyjaciół Siatkówki. Gdy w 2019 roku drużyna LKPS awansowała do I ligi siatkarskiej, to właśnie Tomasz Wójtowicz był honorowym gościem reprezentacji drużyny.

I wtedy przyszła diagnoza: nowotwór. I tu ten wspaniały sportowiec, znakomity i waleczny na parkiecie, z wielką wolą zwycięstwa przystąpił do walki z chorobą. Widzieliśmy, że jest to walka trudna. W tym niełatwym czasie doceniliśmy znaczenie naszego największego zawodnika dla miasta, nadając mu tytuł Honorowego Obywatela Lublina, który z zaszczytem wręczałem we wrześniu 2021 roku. Byłem niezwykle szczęśliwy, gdy drużyna LUK Lublin awansowała do PlusLigi, a Tomasz Wójtowicz znów zasiadł przy mikrofonie komentatora.

Nie tak dawno, bo we wrześniu tego roku, spotkaliśmy się przy okazji nadania jego imienia hali Globus. Minął niewiele ponad miesiąc i przyszła smutna wiadomość o tym, że odszedł. Na zawsze pozostanie legendą lubelskiego i polskiego sportu.

dr Krzysztof Żuk,
Prezydent Miasta Lublin